

Plán práce/pracovných činností pedagogického klubu

(príloha ŽoP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub matematickej gramotnosti
7. Počet členov pedagogického klubu	5
8. Školský polrok/ mesiac	september 2020

9. Opis/zameranie a zdôvodnenie činností pedagogického klubu:

Zameranie klubu:

- výmena skúseností a bes practice z vlastnej vyučovacej činnosti

Štruktúra činnosti klubu:

- klub s písomným výstupom

Pedagogický klub matematickej zručnosti má 5 členov, tvoria ho učitelia I. a II. stupňa ZŠ.

Klub je zameraný na rozvoj matematickej/finančnej gramotnosti a na rozvíjanie spôsobilosti, ktoré sú potrebné pre orientáciu v súčasnom finančnom svete. V pedagogickom klube sa budú stretávať a vymieňať si skúsenosti vybraní pedagogickí zamestnanci, ktorí vo svojom voľnom čase majú záujem vzdelávať sa a získavať nové poznatky a vymieňať si navzájom skúsenosti. V rámci stretnutí bude prebiehať prezentácia noviniek, zaujímavých trendov vo vyučovaní, vytvorí sa priestor pre diskusiu, návrhy a riešenia. Vytvorí sa priestor na otvorenú komunikáciu a výmenu skúseností v oblasti metodických príprav pre tematicky rôzne zamerané vyučovacie hodiny a podobne. Žiaci majú možnosť nadobudnúť znalosti, schopnosti a rozvíjať hodnotové postoje potrebné k tomu, aby mohli efektívne reagovať na osobné udalosti v neustále sa meniacom ekonomickom prostredí.

Opodstatnenosť vzdelávania v oblasti finančnej/matematickej gramotnosti úzko súvisí s potrebou pripraviť žiakov na jednotlivé etapy života jednotlivca a rodiny v spoločnosti, na ktoré mu súčasné prostredie a obsah vzdelávania neposkytuje dostatok podnetov a príležitostí. Všetky nadobudnuté skúsenosti z realizácie projektu budeme reprodukovat' kolegom, ktorí nie sú súčasťou projektu. PISA definuje finančnú gramotnosť ako: *„Znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík, schopnosť, motivácia a sebadôvera jedinca využívať získané vedomosti s cieľom vykonávania efektívnych rozhodnutí v rôznych situáciách týkajúcich sa financií, so zámerom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť zapojenie do ekonomického života.“* a matematickú gramotnosť ako: *„Schopnosť jedinca rozpoznať a pochopiť úlohu matematiky vo svete, robiť*

zdôvodnené hodnotenia, používať matematiku a zaoberať sa ňou spôsobmi, ktoré zodpovedajú potrebám života konštruktívneho, zaujatého a rozmyšľajúceho občana.“

Činnosť aktivít klubu sa bude zameriavať na témy ako na výsledky medzinárodných meraní PISA a možné spôsoby/cesty pre ich zlepšenie, implementovanie medzipredmetových vzťahov vo vzdelávacom procese, identifikovanie problémov vo vzdelávaní a možné spôsoby ich riešenia, výmena skúsenosti s aplikovaním nových progresívnych metód a foriem práce, výmena skúseností s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, výmena skúseností s využívaním nových progresívnych a moderných nástrojov a didaktickej techniky – IKT, na prevenciu závislosti, rasizmu, násilia a iných foriem/druhov extrémneho správania.

10. Rámcový program a termíny a dĺžka trvania jednotlivých stretnutí

termín stretnutia	dĺžka trvania stretnutia	miesto konania	téma stretnutia	rámcový program stretnutia
09.09.2020	3 hod.	ZŠ	Vznik peňazí	<ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie sa s plánom klubovej činnosti - oboznámenie sa s témami jednotlivých predmetov klubu matematickej gramotnosti - predstavenie metód a foriem práce na jednotlivých hodinách - pripomienky k jednotlivým metódam a formám vyučovania - evalvácia – hodnotenie žiakov na základe vopred stanovených kritérií

Stretnutie klubu bola zamerané na schválenie plánu klubovej činnosti na šk. rok 2020/2021. Oboznámili sa s metodikou, formami práce a hodnotenia žiakov a s prvou témou Vznik peňazí.

Členovia diskutovali o možnostiach motivácie žiakov a ich úspešného vstupu do problematiky finančnej gramotnosti. Úlohou členov klubu je efektívne pripraviť žiakov na neustále meniace sa ekonomické prostredie v súčasnej spoločnosti. Vyučujúca porovnávala vedomosti žiakov v jednotlivých triedach. Na zasadnutí diskutovali o svojich skúsenostiach a navrhli alternatívne riešenia jednotlivých hodín s využitím nových edukačných pomôcok zabezpečených z finančnej podpory projektu.

Zaoberali sa s témou **Vznik peňazí**

Na začiatku stretnutia si vysvetlili, čo sú to peniaze - za peniaze považujeme všetko, čo slúži ako všeobecne prijímaný výmenný prostriedok al. platidlo. V priebehu vývoja ľudskej spol. peniaze nadobúdali rôznu formu, ale všetky formy peňazí mali rovnakú podstatnú vlastnosť: peniaze sa prijímajú ako platby pri nákupe statkov a služieb. Peniaze ako peňažný tovar majú úžitkovú hodnotu, ale aj schopnosť uspokojovať isté ľudské potreby. Peniaze predstavujú univerzálny T, kt. slúži predovšetkým na vyjadrovanie cien T, na ich kúpu a predaj a na realizáciu rozličných platieb. Samotnú existenciu peňazí podmieňuje rozvoj výroby, deľba práce a výmena živelným vývojom. S rozvinutou deľbou práce boli zavedené peniaze a jedna transakcia nahradená dvoma. Ľudia už nevymieňajú priamo jeden statok za druhý, ale predajú jeden statok za peniaze a potom peniaze použijú na to, aby si kúpili statky, kt. potrebujú.

Potom stručne charakterizovali formy peňazí.

Formy peňazí:

- tovarové peniaze – predstavujú typ peňazí, ktorých hodnota ako tovaru je taká veľká, ako ich hodnota ako peňazí. Slúžia ako výmenný prostriedok, ale súčasne sa predávajú a kupujú ako tovar. Historicky predstavujú prvú formu peňazí. Išlo o pestrú paletu tovarov, ktoré na rôznych miestach a v rôznych časoch plnili funkciu peňazí. Boli to: dobytok, plátно, kožušiny, olivový olej, pivo, víno, drahé kovy, diamanty, otroci a pod. Každý z nich má výhody a nevýhody. Dobytok nemožno rozdeliť na drobné, olivový olej možno deliť, ale zle sa s ním narába. Približne od 19. stor. sa tovarové peniaze obmedzovali takmer výlučne na drahé kovy (zlato, striebro). Striebro je ligotavé, stráca však svoj lesk. Vysoká špecifická váha zlata uľahčuje odhalenie falšovania alebo prímеси.

Časom ich nahradili

- kovové peniaze – používali sa rôzne kovy, uprednostňovalo sa zlato a striebro. S kovovými peniazmi je ľahšia manipulácia, sú transportnejšie, majú trvalú hodnotu a sú deliteľné. Požadované množstvo sa zvažilo a z času na čas sa skontrolovala jeho pravosť – vážené peniaze. Právo na razenie peňazí si prisvojovali zástupcovia moci, králi, cisári, kniežatá. Vyrobili sa jednotlivé kusy určitej hmotnosti a razidlom sa na ne vyobrazil obrazec, na jednej strane obraz panovníka, na druhej strane štátny znak – razenie mincí (mincové právo). Vznik mincí sa pripisuje bájnemu Gygesovi a obajvili sa okolo r. 650-700 pr. n.l. v dnešnom západnom Turecku. Mince, pri ktorých vyrazená hodnota zodpovedá hodnote kovu, sa nazývajú kurantné mince (v norme). Mince, pri ktorých je hodnota nižšia ako hodnota kovu (pod hodnotu), sa nazývajú drobné mince.
- papierové peniaze aj mince majú svoje nedostatky: množstvo mincí, ich veľká

hmotnosť, pochybnosti o pravosti kovu a pod. narušovali obchod. Tak sa v stredoveku v 16. st. prešlo k uchovávaniu kvalitných mincí v bankách. Depozitné doklady (úschovné potvrdenk vystavené na uložené mince sa začali používať ako peniaze, a tak možno hovoriť o vzniku papierových peňazí. Peniaze ako peniaze, a nie ako tovar, sú žiadané nie pre ne samé, ale pre veci, ktoré za ne možno kúpiť. Používanie papierového obeživa (20-, 50-, 100-korunové bankovky atď. sa rozšírilo, pretože je vhodné ako výmenný prostriedok. Papierové peniaze možno ľahko prenášať a skladovať.

- bankové – (účtovné, depozitné) peniaze – ďalší vývoj peňažníctva viedol k tomu, že banky účtovne zaevidovali hodnoty dodané klientami pre iných klientov (k dobru) a takéto pohľadávky prenášali na iné banky. Vznikli účtovné peniaze (žiro-peniaze), a tým bol položený základ bezhotovostného platobného styku. Súčasnosť je vekom bankových peňazí – bankových kariet a šekov, vystavených na vklady v bankách al. iných finančných inštitúciách.

Funkcie peňazí - v každej ekonomike majú peniaze 3 zákl. funkcie:

- sú prostriedkom výmeny
- zúčtovacia jednotka – t.zn., že súčasne aj budúce ceny vymieňaných T a služieb sa vyjadrujú v tejto jednotke, t. j. v EUR, v USD,
- a uchovávateľ hodnôt – zhromažďujú sa ako úspory, kt. možno neskôr použiť buď na nákup kapitálu alebo pôdy.

Vysvetlili si pojem Emisia peňazí zn. vydávanie peňazí bo obehu. Pritom môže ísť o

- emisiu kovových peňazí – razbu – môže ísť o voľnú al. viazanú razbu. Pri voľnej razbe mal každý právo žiadať štátnu mincovňu o razbu zodpovedajúceho množstva mincí z prineseného kovu. Pri viazanej razbe štátna mincovňa razí len pre štát, a to z kovu, kt. mu patrí.

- emisiu papierových peňazí, , kt. sa môžu vyskytovať vo forme bankoviek, štátoviek, a vojenských peňazí

- bankovka - je úverový cenný papier znejúci na určitú sumu, emitovaný centrálnou bankou. Bankovky vznikli na základe funkcie peňazí ako platidla. Boli kryté zlatom a zameniteľné za zlato v bankách , kt. ich vydávali pri odkupovaní zmeniek al. štátnych obligácií (dlžníckych listín). Pokiaľ bola emisná banka schopná zamieňať svoje bankovky za drahý kov, nevznikli v obehu žiadne problémy. V opačnom prípade dostali bankovky nútený obeh (štát nariadil, že ich občania musia prijímať). Vo vnútornom platobnom a zúčtovacom styku krajiny význam bankoviek v obehu klesá v dôsledku rozšírenia bezhotovostného platobného styku

- štátovky – sú peniaze, kt. vydáva štát priamo do obehu, bez prostredníctva emisnej banky, na financovanie štátnych potrieb. Štátovky nie sú kryté zlatom, a preto nie sú za zlato vymeniteľné.

- vojenské peniaze - vyskytujú sa v určitých obdobiach, zvyčajne ich vydávajú okupantské armády.

Ukážka hodiny:

Tematický celok: Vznik a vývoj peňazí

Téma: História peňazí

Špecifické ciele: Popísať vlastnými slovami historický vývoj peňazí. Charakterizovať hlavné funkcie peňazí. Uviesť rozdiel medzi naturálnou a tovarovou výmenou. Porovnať výhody a nevýhody jednotlivých fáz vývoja peňazí. Pochopiť význam peňazí nielen ako prostriedku

výmenej, ale aj ako prostriedok vzájomnej spolupráce ľudí. Akceptovať pozíciu vodcu v skupine. Vypracovať správnu postupnosť riešenia hry.

Vyučovacie metódy: motivačný rozhovor, didaktická hra, výklad, diskusia

Učebné pomôcky: hracie karty, pripravené poznámky pre žiakov

Priebeh vyučovacej hodiny:

Otvoríme hodinu rozprávaním fiktívneho príbehu z vlastného života. Napríklad takto: „Včera popoludní som bola u kozmetičky a náhle (uprostred procedúry) som začala uvažovať nad tým, že so sebou možno nemám peňaženku. Oblial ma studený pot a predstavila som si, ako by bola kozmetička prekvapená, keby som jej namiesto peňazí ponúkla, že jej za kozmetiku prednesiem hodinu manažmentu osobných financií. Asi by takýto návrh odmietla, ale možno by povedala, že nemá záujem, ale že by potrebovala opraviť počítač. Musela by som teda zísť za IT-čkárom a požiadať ho, či by neopravil počítač kozmetičke a ja by som mu na oplátku odučila jednu hodinu manažmentu osobných financií... .” Žiaci spravidla ochotne rozvíjajú príbeh ďalej. Povieme im, že si zahráme hru, ktorá zobrazuje podobnú situáciu. Rozdáme žiakom náhodne kartičky s pokynmi k hre „Uľahčujú peniaze výmenu?”. Aplikujeme aktivizujúcu metódu didaktickú hru. Vyzveme žiakov, aby sa pokúsili čo najrýchlejšie uspokojiť svoje potreby opísané na kartičke. Komu sa to podarí ako prvému, bude odmenený. Žiaci sa môžu voľne pohybovať po triede a začať obchodovať. Po úspešnom vytvorení aspoň jednej skupiny odmeníme žiakov, ktorým sa ako prvým podarilo vytvoriť reťazec a uspokojiť potreby všetkých svojich členov.

Pokračujeme vo vyhodnotení hry formou kladenia otázok žiakom. Koľko transakcií museli počas hry uskutočniť, aby uspokojili svoje potreby? Kto ako prvý inicioval výmenu? Koľko transakcií by stačilo, keby sme mali peniaze? Potrebovali ste organizátora? Keby ste mali pri vašom obchodovaní peniaze, potrebovali by ste organizátora? Ako ste získavali tých, ktorých ste potrebovali do systému? Boli dôležité medzilidské vzťahy (sympatie a antipatie)? Hrali by tieto vzájomné vzťahy rovnakú rolu, keby ste nemali peniaze? Pokračujeme vo vyhodnocovaní výsledkov z hry a zapracúvame do diskusie ďalšie poznatky. Bez existencie peňazí teda musíte, podobne ako v našom príbehu, ktorý sme počuli v úvode hodiny, zisťovať a náročne zladovať potreby mnohých ľudí, presviedčať ich, aby sa zapojili do zložitého reťazca rôznych čiastkových transakcií. Peniaze však umožňujú vzájomnú spoluprácu ľudí, ktorí sa navzájom ani nepoznajú a nie je medzi nimi ani žiadny vzťah. Vďaka tomu, že peniaze fungujú ako takzvaný „všeobecný ekvivalent” – čiže tovar, ktorý je možno vymeniť za každý iný tovar a v ktorom je možné vyjadriť hodnotu akéhokoľvek iného tovaru, nemusia ľudia strácať čas zložitými transakciami. Stručne prejdeme vývojom od naturálnej výmeny cez tovarovú, drahé kovy, až po peniaze v dnešnej podobe. Žiakov vyzývame, aby sa aktívne zapájali do diskusie, odpovedáme na prípadné otázky. Kladením otázok a odpovedaním si zopakujeme prebraté pojmy a súvislosti z aktuálnej hodiny.

Na záver hodiny zhodnotíme funkcie a význam peňazí. Pochválime žiakov za ich aktívnu spoluprácu v hre, tých najaktívnejších môžeme motivačne odmeniť. Hodnotenie: hodnotia sa hlavne premyslené, tvorivé a logické postrehy žiakov, schopnosť samostatne riešiť problém, schopnosť reagovať a obhájiť si svoj názor. Hodnotíme osvojenie získaných poznatkov na základe ústnej odpovede na otázky, osvojenie potrebných vedomostí a skúseností a ich tvorivú aplikáciu.

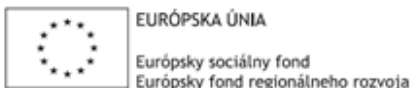
Aktivizujúce metódy majú veľký význam pri vytváraní nového a moderného modelu výučby, ale aj pri samotnom učení sa. Dôležitý je správny výber vyučovacej metódy. Pri správnom výbere aktivizujúcej metódy zlepšime celkový dojem hodiny, zvýši sa efektívnosť vyučovacieho procesu, zvýši sa záujem žiakov učiť sa, podporí sa kvalita vyučovacieho procesu ako aj kvalita školy, či žiaka. Učiteľ je vďaka využívaniu aktivizujúcich metód vo vyučovaní oveľa bližšie žiakom, dáva im najavo, že kráča s dobou, je tu pre nich a pre ich budúcnosť. Aktivizujúce metódy by nemali chýbať v rôznych častiach vyučovacieho procesu. Je vhodné ich striedať, aby nedošlo k stereotypu hodín. Prípravy na vyučovacie hodiny s využitím aktivizujúcich metód sú náročnejšie na čas, ale napriek tomu sa takéto prípravy dajú viackrát využívať, ľahko upravovať a ďalej ich možno posunúť ďalším učiteľom.

Členovia klubu na základe vlastných skúseností odporúčajú:

- rozvíjať a zároveň používať matematické a kritické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách v kontakte s peniazmi,
- chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie,
- precvičovať výber riešenia za daných podmienok,
- naučiť sa hospodáriť napríklad s vreckovým.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Katarína Szabóová
12. Dátum	09.09.2020
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Kijaček Rošková
15. Dátum	11.09.2020
16. Podpis	

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód ITMS projektu	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub matematickej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 09.09.2020

Trvanie stretnutia: od 14.05 hod. do 17.05 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Katarína Szabóová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	Mgr. Peter Novánsky		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Eduarda Juhászová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Janka Šimoneková		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia